

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR,
 1948 február 4. szerda

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
 28. szám

**Hogy módosították
 a választási
 törvényt?**

Készül az új költségvetés

Bevonják a dollárbankjegyeket?

Egyetlen harci szövetségbe tömörültek az ország összes demokratikus női

BUKAREST. — A Romániai Demokrata Nők Szövetsége február 2-án tartotta meg a fővárosban a haladó szellemű nők különböző szervezetek egységesítő értekezletét, amelyen az ország minden részéből több, mint 1500 képviselő jelent meg.

A kongresszus ünnepélyes megnyitása után üdvözlő táviratot küldtek a román kormányküldöttséggel hivatalos minőségben Moszkvában tartózkodó Pauker

Annak külügyminiszternek. A táviratban a Romániai Demokrata Nők Szövetsége meleg szeretettel üdvözölte Pauker Annát, a romániai demokratikus nőmozgalom élharcosát, aki évtizedek óta nagyarányú és eredményes tevékenységet fejt ki a haladó szellem érvényesítése érdekében. Tevékenységével igyekszik előmozdítani a demokratikus rendszer működését és ezzel az általános béke megszilárdulását az imperialista

tábor háborús uszításaival szemben. A táviratban a romániai demokrata nők ragaszkodásukat fejezik ki szellemi vezetőjük, Pauker-Anna iránt, arra kérve őt, hogy töretlen lendülettel folytassa munkáját a demokratikus fejlődés és a béke megszilárdítása érdekében, szoros kapcsolatban a szahadságszerető népek nagy védelmezőjével, a Szovjetunióval. A kongresszus felszólalói felsorolták azokat a jelentős alkotá-

sokat, amelyeket a demokratikus Groza-kormány 1945 augusztus 23-ától a politikai, gazdasági, kulturális, nemzeti és szociális téren megvalósított és határozatot fogadtak el, amelyben leszögezik, hogy az észmei célkitűzésekben egyesített romániai demokratikus nőszervezetek rendíthetetlenül folytatják munkájukat a népi demokrácia kiteljesedése érdekében. A kongresszus felszólalói felsorolták azokat a jelentős alkotá-

les, fokozására, az irástudatlanság leküzdésére és megszüntetésére törekednek, megerősítve ezzel a széles dolgozó népi tömegek számára a Román Népköztársaságban. A kongresszus résztvevői megköszönték a nagyobb bukaresti közüzemeket, valamint a népjóléti intézményeket, köztük az állami gyermek- és csecsemőgondozót, az elnyelt mintászerű berendezése és felszerelés a látogatók általános megelégedését váltotta ki.

Németországban újabb egymillió munkás lépett sztrájkba

BERLIN. — Az angol és amerikai övezetekben lévő németországi városok közül Würtembergben Badenben, Hannoverben és Hamburgban újabb egymillió munkás kezdte meg a sztrájkot az élelmiszerellátás elleni tiltakozásuk feljebb.

A tiltakozó sztrájkok egész sora kezdődött meg az elmúlt hetek folyamán, bizonyítékul annak, az angolszász megszálló politikának, amely az elfoglalt német területeken teljesen csődbe kergette az élelmiszerellátást és ellátást.

428 milliárd rubel a Szovjetunió idei költségvetése

MOSZKVA. — A Szovjetunió legfelsőbb tanácsa legutóbbi ülésén az 1948. évi költségvetést tárgyalta le. A költségvetés végösszege 428 milliárd rubel és bevételek 40 milliárd rubellel haladnak meg a kiadásokat.

A „Pravda” ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a végrehajtott pénzügyi újítások megszilárdítják a pénzügyi rendszert, még hatalmasabban megerősítik a Szovjetunió gazdasági életét. A kiadások jelentős része gazdasági befektetés és erre a célra 149 milliárd rubelt, míg utánpótlásra 61 milliárd rubelt fordítanak.

As amerikai imperialisták újabb terve Be akarják vonni a dollárbankjegyeket

WASHINGTON. — A köztársasági elnök egyik képviselője azzal a javaslattal fordult az amerikai kongresszushoz, hogy visszahívják a dollárbankjegyeket. A képviselő hangoztatta, hogy ilyen módon meg lehetne szüntetni a fekete piacot és megakadályozhatóvá válna az adócsalások.

A képviselő azt is mondta, hogy a dollárbankjegyek becsúszása előnyös volna a Marshall-tervben szereplő nyugateurópai államok számára is. Ez azonban semmiképpen sem felel meg a valóságnak, mivel ilyen módon a nyugateurópai országok elvesztenék amennyi is elég csekély dollárkészletüket és még inkább függőségbe kerülnének az amerikai imperializmusnak.

Elmérgekednek Anglia és USA ellentétei a Középkeleten

LONDON. — Egy Nyugat-Angliában megtartott gyűlésen Micoado angol munkáspárti képviselő, hivatalos angol körökre hivatkozva megállapította, hogy Anglia a Középkeleten katonai támaszpontnak akarja felhasználni, ezért az ott

lévő államokat angol militarizálás alá igyekeztet venni.

Irak államba 90 tagú angol katonai küldetés érkezett. Az angol tisztek az iraki hadsereget fogják teljesen angol mintára megszervezni, ugyanakkor az angol kormány angol hadianyaggal is ellátja az iraki hadsereget. A képviselő beszéde során elmondta, hogy értesülés szerint a transzjordáni hadsereget is angol tisztek szervezték át és angol hadianyagot adtak át az átkepzett hadseregnek. Ugyanakkor az egyiptomi hadsereget is angol hadfelszereléssel látják el.

Arab bombamerénylet Jeruzsámban

JERUZSÁLEM. — Palesztinában tovább tartanak az összelteközések és merényletek. Vasárnap este arab terroristák Jeruzsámban a zsidó kézen lévő „Palestine Post” szerkesztőségének épületét támadták meg. Egy arra haladó teherautóról hordóbombát dobtak az épületre. Halálosan nem történt, de igen sokan megsérültek.

Anglia mindent elkövet, hogy jól felkészítse a Középkelet országait azok

ra a napokra, amikor elhatározza Anglia magát arra, hogy fittyt hányjon az Egyesült Nemzetek Szervezetének. — fejezte be beszédét az angol munkáspárti képviselő.

Elsőprő kommunista győzelem

ROMA. — Az olasz mezőgazdasági munkások szakszervezetének alakuló kongresszusára történő választásokon a demokrata erő előprő győzelmet aratott. A kommunisták nyerték el a szavazatok 65 százalékát, a szocialisták pedig a szavazatok 26 százalékát.

A monarcho-fasiszták elvették, a görög szabadságharcosok visszaadják a kisemberek földjét

BELGRÁD. — A görög szabadságrádió jelentette, hogy a görög demokratikus kormány Markosz tábornok elnökletével minisztertanácsot tartott. A minisztertanácsban Markosz tábornok javasolta, hogy osszák szét a földművesek között mindazokat a földeket, amiket a fasiszta uralom alatt vettek el a kisemberek nagy tömegétől. A minisztertanács elrendelte, hogy a földet azonnal adják vissza a fasiszta uralom alatt kisemmizetti kisbirtokosoknak.

A minisztertanács további során Markosz tábornok demokratizálta, hogy a szabad demokratikus kormányra igen nagy feladatok várnak mezőgazdasági, e és szociális és közoktatási téren mivel a demokrata kormányok ujja kell épenie mindazt, amit a monarcho-fasiszták leromboltak.

Ahol a romániai magyarság ügyeit intézik

Petőfi Sándor
összes művei
— románul

Négyemeletes székházban dolgozik kora reggeltől késő estig a Magyar Népi Szövetség országos központja

BUKAREST. — (Kiküldött munkatársunktól.) Bukarest, strada Arcului 14. . . . Néhány hónappal, sőt néhány héttel ezelőtt még szürke, jelentéktelen lakásim volt. Ma a romániai magyarság életének egyik jelentős gócpontja, ahova naponta sulyes kilókkal hozza a posta a leveleket, lapokat, jelentéseket. Ez érhető is, hiszen a Magyar Népi Szövetség országos központja székel a négyemeletes bukaresti palotában.

A hófehér modern vonalú székház kapuján réztábla hirdeti, hogy itt székel a MNSZ országos végrehajtóbizottsága.

Az olajos simasággal nyílt nagykapu mögött a portás üvegfülké van. Feje fölött mélyzengésű óra kondul, a falon a főváros térképe, asztalán pedig a telefonok légrója. Van elég dolga a portásnak, pedig még két ügyes székely legény is állandóan szolgálásban van, hogy irányítsa az érdeklődőket s felvilágosítsa adnyit, kit hol találunk meg.

Ez a két székely kezdte meg Bukarest „magyarosítását.” Ok neveztek el az Arcului utcát Arkos-utcának, mert hiába, így jobban hangzik a székely fülnek.

A portásfülké mellett lépcső kanyarodik a mélybe. Inycsiklandozó szagok kóvályognak innen az ember óráig. Ez érhető is, mert hiszen az alagsorban van elhelyezve a konyha és az étkező.

Temesvári szakács vezeti a MNSZ-kantint s az asztalon — hiába, csak haza huz a szív — a bánsági paprikaszöveget, a „Vitamin”, sajátermésű paprikája piroslik a fűszertartókban. A falon, persze falujásig tarkállik. Az első szám, amely bejelent az indulást. A koszt kitűnő. Egyszerű, izletes, tápláló és nagyon olcsó. S a MNSZ központjának tisztviselői, meg az állandó vendégek, a különböző MNSZ-szervezetek cselekvői, akik valamilyen hivatalos ügyben a fővárosban tartózkodnak, ugyancsak di-csénik.

De emelkedjünk magasabb régiókba. Tegyük egy kis körset az ügyosztályokon. Lássuk, egy röpké körképben, hogyan helyezkedtek el és hogyan dolgoznak a fővárosban a MNSZ-központ-ügyosztályai?

Be kell tartani a rendet!

Jobbra földszinten a jogi és közigazgatási ügyosztály helyezkedett el. Az ügyosztályvezető dr. Fuhrmann-Jósef János, akinek hat kirúgón képzett jogász van segítségére. Rengeteg ügyirat érkezik hozzájuk naponta. Hajnaltól éjfélig nyakig vannak a munkában, de állják is derekasan.

— Csak az a baj — mondják egyszerűen hátrán — hogy igen sokan még mindig nem veszik komolyan a végrehajtóbizottságnak azt a határozatát, hogy csak a szervezetek által felterjesztett ügyekkel foglalkozhatnak. Még mindig számtalan egyéni kérés, magánúton be-küldött panasz és folyamodvány érkezik hozzájuk. Ezekkel érdemben nem is foglalkozhatunk, hanem nyomban vissza-küldjük a feladónak, azzal a megjegyzéssel, hogy szervezeti úton juttassák el hozzájuk. Ez nem bürokrácia, mert a szervezeteknek minden ügyet meg kell előbb vizsgálniuk.

A Parlamenti Klub

Baloldalon a Parlamenti Klub helyezkedett el. Cziko Nándor országgyűlési képviselő itt a házigazda. Magyaros stílusú bútorokkal berendezett szobájában Szervátiusz Jenő pompás székely parasztasszony-szobra hirdeti képzőművészetünk színvonalát.

Cziko Nándorhoz futnak össze a képviselők ügyei. Az üvegfallal elválasztott nagyteremben 28 magyaros díszítési szék várja minden reggel a Magyar Népi Szövetség 28 képviselőjét. Itt tárgyalják meg a politikai élet kérdéseit, itt beszél meg a parlamenti ügyeket. Itt, ezen a munkamegbeszélésen osztják ki, melyik képviselőnek mi kell elintéznie a különböző minisztériumokban és hivatalokban.

Kacsó Sándor irodájában

Itt székel természetesen az országos elnök, Kacsó Sándor. Ő nála szokták meg-vitatni az összes fontos kérdéseket. A központban úgy hívják az ő szobáját: „ideológiai laboratórium.” S valóban az is. Közvetlen modorban, kötetlen formában hangzanak el itt a vélemények s szűrik le a konkluziókat. Kacsó Sándor régi szívesége semmit sem változott. Ma is szívesen fogad mindenkit s áll rendelkezésére.

Kurkó Gyárfásnak, a politikai tükör-szék tagjának szobájában két kitűnő festőnk, Nagy Albert és Balázs Péter képeit fedezzük fel. Itt csak pillanatra idő-zünk. Eppen nagyfontosságú gazdasági tanácskozás folyik. A Székelyföld villa-mosításáról és a székely vasútépítés kérdéseiről tárgyalnak. Mint ilyen fontos ügyet vetik fel a magyar vállalatoknak az ország iparosítási ütemébe való fokozottabb bekapcsolását. Amint kifele

mozgás. Eppen ott-tartózkodásunk alatt fut be Brudi András, az iparostanonc-iskolák magyar felügyelője, aki az ös-zses iparostanonciskolák állapotáról tesz jelentést. Mintha összebeszéltek volna, ekkor érkezik országos körújáról Mózes Pál is, az alsó- és középfokú magyar tannyelvű mezőgazdasági iskolák fel-ügyelője, aki most utazta végig Erdély összes magyar mezőgazdasági iskoláit.

A tanügy a csángókért

A szomszédban a tanügy helyezkedett el. Itt Fehér Pál és Sziget József tanfelügyelők irányítják a munkát. Elmondják, hogy éppen most utaltak ki a csán-góföldi magyar tanítók berendezkedé-re jelentős összeget a Petőfi-alapból. Sok könyvet is küldenek Csángóföldre. Egyébként a tankönyvkiadás és a tan-könyvbizottság ujjászervezése foglalkoz-tatja őket.

Alapában a tanúgnél mindig nagy a

Országos értekezlet a sajtóosztályon

Megmászuk a következő emeletet. Itt a sajtó- és propagandaosztály ren-dezkedett be. Az osztályvezető, Lázár József éppen értekezleten elnököl. A megyék sajtó- és propagandafelelősei, meg a MNSZ-lapok főszerkesztői ültek össze, hogy megvitassák a politikai kérdéseket és előkészítsék a februári sajtóhónapot. A falon hatalmas felirat hirdeti:

„Népköztársaságunkban legfőbb tár-sadalmi és erkölcsi tényező — a munka.”

Itt dolgozik a szervezőbizottság is. Káli Jánossal az élén. Hatalmas munká-ban vannak. Rendkívül pontos ellenör-zés és kimutatás készül arról, hogyan végzik munkájukat a cselekvő magyarok. Baloldalon, az ifjúsági bizottságnál

„Népköztársaságunkban legfőbb tár-sadalmi és erkölcsi tényező — a munka.”

Itt dolgozik a szervezőbizottság is. Káli Jánossal az élén. Hatalmas munká-ban vannak. Rendkívül pontos ellenör-zés és kimutatás készül arról, hogyan végzik munkájukat a cselekvő magyarok. Baloldalon, az ifjúsági bizottságnál

„Népköztársaságunkban legfőbb tár-sadalmi és erkölcsi tényező — a munka.”

Itt dolgozik a szervezőbizottság is. Káli Jánossal az élén. Hatalmas munká-ban vannak. Rendkívül pontos ellenör-zés és kimutatás készül arról, hogyan végzik munkájukat a cselekvő magyarok. Baloldalon, az ifjúsági bizottságnál

35 földműves elindult

Páratlan érdekességű, a közö-ségi szellemet sugárzó megmo-dulásról számolnak be a jugoszláv lapok. 35 jugoszláv földműves in-dította el s eredménye az első ju-goszláviai földmégmunkáló szö-vetkezet.

35 moholi földműves elindult és felkereste Ujvidéken az illetékes köröket. Bejelentette, hogy a mo-holi kisparaszti földmégmunkáló szövetkezetet akarnak alapítani. Összesen 141 holdat visznek be a szövetkezetbe — mondotta — 170 hold szántót és 35 hold legelőt, amit az agráralapból kaptak. Pa-naszuk azonban az, hogy a legna-gyobb terület egy tagban sem na-gyobb, mint 9 hold s a szanaszét heverő földeket nehéz lesz géppel megmunkálni. A tagosítás segít-het csak véglegesen. Remélik, hogy a járási bizottság is segít. A bizottság megígérte támogatá-sát. Azonban addig is a szövetke-zet tagjai kidolgozták a vetési tervet. Maguk szalagáltak a be-iktatók után. Hetenként összejöt-tek otthonaikban és tanultak. A belgrádi „Népront” száz könyvet ajándékozott nekik. Felolvastak és vitatkoztak. Tavaszra pedig már

most két brigádot szerveztek. Egyet a konyhakerti munkálatok-ra, egy másikat pedig a kalászo-

Saját megtakarított pénzüket

mintegy 50 ezer dinárt előlegeztek a tagok a szövetkezet céljaira. Csodálatos közösségi szellem ura-likodik a munkaközösségben. A mó-dosabb tagok kamatmentes köl-csönökkel segítik a szegényebbe-ket. Traktort is akarnak venni. Most alkuszniak rá.

„Testvériség—Egység” az új munkaközösség neve. A gyönyörű példa nagy visszhangra talált egész Jugoszláviában. A moholiak

sok megmunkálására. Tervbevet-ték több korszerű tanya s új utak építését is.

A Székely Színház

február 14-én látogat Bukarestbe

BUKAREST. — A „Rampa” című, rendszerint jól tájékozott bukaresti művészeti lap hírt ad arról, hogy a marosvásárhelyi „Székely Színház” együttese február 14-én érkezik Bukarestbe, ahol változatos műsora vendégszámot rendez.

A „Székely Színház” bukaresti műsora szerepel többek között Katona József „Bánk bán”, Gorkij „Éjjeli menedékhely”, Priestley „Veszedelemes kanyar” és Molière „Fősvény” című műve.

A Székely Színház

február 14-én látogat Bukarestbe

BUKAREST. — A „Rampa” című, rendszerint jól tájékozott bukaresti művészeti lap hírt ad arról, hogy a marosvásárhelyi „Székely Színház” együttese február 14-én érkezik Bukarestbe, ahol változatos műsora vendégszámot rendez.

A „Székely Színház” bukaresti műsora szerepel többek között Katona József „Bánk bán”, Gorkij „Éjjeli menedékhely”, Priestley „Veszedelemes kanyar” és Molière „Fősvény” című műve.

Népköztársaságunk megerősítésére

Példát mutatnak a Zsilvölgye szénbányászai

PETROZSÉNY. — A zsilvölgyi bányamunkásság, amely eddig is sorozatosan tanujelét adta áldozatkészségének és a többtermelés-re irányuló törekvésének, nagyje-lentőségű határozatot hozott és valósít meg. Annak érdekében, hogy megerősítse, elősegítse a dol-gozó parasztság és a haladó szel-lemű értelmiség tevékenységét a népi demokrácia megerősödése és kilétesése érdekében és megál-lapítva azt, hogy az 1917. évben — különböző elháríthatatlan aka-dályok miatt — a zsilvölgyi szén-bányák nem tudták valótárváltani az ipar- és kereskedelemügyi mi-nisztérium termelési tervét, az Egység Munkáspárt országos kongresszusán résztvevő megyei kiküldöttek megválasztásánál esz-közeli gyűlésen a munkacsoportok vezetői a következőket határozták el:

A széntermelés visszaesését az is okozza, hogy a tárnákba való leszállással és onnan való távo-zással a munkacsoportok sok időt veszítenek el, ami viszont kiesést jelent a termelésben. Ezért elha-tározták, hogy a dolgozó csoport a tárnákban mindaddig nem hagy-ja abba a munkát, amíg a felváltó csoport a munka színhelyére nem érkezik.

Elhatározták azt is, hogy a ter-melést egyetlen munkacsoport sem hagyja adáig félbe, amíg az elő-írt norma-mennyiségét ki nem ter-melte.

Elhatározták végül azt is, hogy a munka jobb megszervezésével és a műszaki tökéletesítésekkel nemcsak az állal fokozzák a ter-melést, hogy a normát kitermelik, hanem azzal is, hogy a munka ter-melésénységére fordított időt megrövidítik.

A határozatot a munkacsopor-tok vezetői és az összmunkásság nagy lelkesedéssel tette magáévá, ily módon biztosítva az ország helyreállításához és a nemzet-ivar fejlesztéséhez szükséges szén-mennyiség kitermelését.

Elhatározták azt is, hogy a ter-melést egyetlen munkacsoport sem hagyja adáig félbe, amíg az elő-írt norma-mennyiségét ki nem ter-melte.

Elhatározták végül azt is, hogy a munka jobb megszervezésével és a műszaki tökéletesítésekkel nemcsak az állal fokozzák a ter-melést, hogy a normát kitermelik, hanem azzal is, hogy a munka ter-melésénységére fordított időt megrövidítik.

Elhatározták végül azt is, hogy a munka jobb megszervezésével és a műszaki tökéletesítésekkel nemcsak az állal fokozzák a ter-melést, hogy a normát kitermelik, hanem azzal is, hogy a munka ter-melésénységére fordított időt megrövidítik.

Önkéntes betegápolónői tanfolyam

KOLOZSVAR. — A Román Vöröskereszt kolozsvári fiókjá febr-uár 4-én, szerdán délután 5 óra-kor nyitja meg ünnepléses kere-tek között a Városháza nagy-teremben önkéntes ápolónői tan-folyamát.

BUDAPEST. — A Románia-val és Bulgáriával kötött kul-turegyezmények ratifikálásakor a magyar nemzetgyűlésben Or-tutay Gyula közölkötésügyi mi-niszter rámutatott arra, hogy a felszabadulás módját adott Ma-gyarországnak a vele szomszé-dos országokkal való kultur-kapcsolatok elmélyítésére.

Ortutay miniszter bejelentette azt is, hogy a közeljövőben ro-mán fordításban megjelennek Petőfi Sándor összes művei.

A szófiai Nemzeti Opera szolistái Temesváron

TEMESVÁR. — Rajna Mihá-jova és Lelia Jozsifov, a szófiai Nemzeti Opera jelenleg Bukarest-ben időző szolistái Temesvárra is ellátogatnak, ahol két előadás — a „Traviata” és „Pillangókisaszony” — keretében fellépnek.

MOSZKVA. — A Szovjet Szép-irodalmi Könyvkiadó Vállalat a napokban tette közzé múltévi munkájáról szóló beszámolóját s ideit munkatervét.

A vállalat 1948-ban 260 külön-böző művet ad ki összesen tízezer ötmillió példányszámban. Törté-nelmi regénysorozatában kiadja a Szovjetunió valamennyi népének a történetét. Jelentős helyet foglal el a munkatervben a szláv írók műveinek a kiadása.

Az idei Osztrovszkij-évforduló alkalmából 16 kötetben közread-ják a 125 évvel ezelőtt született író valamennyi drámáját, továbbá életrajzát és műveinek méltatását. A terv néprajzi sorozatok és em-lékiratok kiadására is kiterjed.

Üdülők a Szovjet-unióban

(Uj Szó.) A szovjet szanatóri-umok és üdülőhelyek ma nyitva ál-lanak a Szovjetunió valamennyi dolgozója előtt. Még 1919-ben a szovjet kormány állami tulajdon-ba vette az összes üdülőhelyeket és szanatóriumokat és azóta ezek a gyógyulást biztosító helyek az egész lakosság közkincsévé vá-ltak.

Külön figyelmet fordít a szov-jet kormány a tudomány és mű-vészet munkásainak a gyógyítá-sára és üdültetésére.

A moszkvai tudósok körében a legnagyobb népszerűségnek ör-vend az „Uszkoje” szanatórium. Nem messze fekszik a fővárostól. A kastélyszerű üdülőt lombos-tölgy- és fenyőerdő veszi körül. Tágas, napfényes szobák, közeli fogadóterem, százzemélyes ebédlő, több mint tízezerkötetes könyvtár áll a szanatórium lakóinak rendelkezésére.

Itt a moszkvai tudósok és mű-vészek nem csak pihenni tudnak, hanem szórakozni is, mert kitűnő teniszpálya, billiárd- és játéktér-mek állnak rendelkezésükre. Ugyanakkor megkapják a legga-dosabb orvosi felügyeletet és legmodernebb rádióaktív, szén-savas fürdőket.

Hasonlóan közkedvelt a szov-jet tudósok előtt a „Szosznoj Bor” (Fenyves) elnevezésű, bolsem-üdü. Szintén Moszkva közelében van, Fesztói környezete, tökéletes berendezése a legkényesebb és is kielégíti.

A Szovjet Tudományos Akadé-mia külön üdülióhelyekkel rendel-kezik a Szovjetunió déli részén. Egyik legjobb üdülióhelyek Kiszilovodszkban van, ahol a tu-dósok részére négy nagy épüle-tömb, elektromos gyógykezelés-moziterem, hatalmas könyvtár-biztosítja a legtekélyesebb kör-nyelmet.

A Szovjetunió kormánya a le-gnagyobb gondot fordítja az üd-ülőhelyek és a szanatóriumok fe-lőadására és a költségvetésben re nagyobb összegek szerepé-értre a célra.

H. Gáspár

Készül az új költségvetés

Uj szempontok figyelembevételével állítják össze mind a bevételi, mind a kiadási tételeket

BUKAREST. — Luca László pénzügyminiszter Moszkvába való elutazása előtt megjelölte azt az irányvonalat és megállapította azokat az alapelveket, amelyekre távollétében — az 1948-1949. évi állami költségvetést összeállítják. A munka megkönnyítésére három szakbizottságot létesítettek.

Az első bizottság, amelynek elnöke Modoran Vasile államtitkár, a költségvetési törvények felülvizsgálatát végzi, azokat a jelenlegi gazdasági viszonyokkal egyeztetni és ezenkívül az egyes minisztériumok új költségvetését hozza összhangba.

A második bizottság, amelynek elnöke Maievschi államtitkár, az államszámviteli törvény módosítását dolgozza ki és az állam pénzügyeinek demokratikus szellemét fekteti le.

A harmadik bizottság, amelynek elnöke Ioan D. Ioan államtitkár, azt vizsgálja felül, hogyan hajtható végre a tisztviselői létszám csökkentését a pénzügyminiszter-

riumban és a hozzátartozó önkormányzati intézményeknél. Egyben elbírálja a kompromisszummal kapcsolatosan az érdekeltek részéről benyújtott kéréseket.

Az 1948-1949. évi állami költségvetés minden tekintetben kiemelt szerepet vesz és azok alapjait a jelenlegi költségvetés folyamán teljesen befolyó jövedelmek figyelembevételével rögzítik.

A legutóbbi hónapokban az állam fennakadás nélkül eleget tett az összes folyó fizetési kötelezettségeinek és nemcsak a hátrálékokat egyenlítette ki, le visszafizette a Nemzeti Banknak azt a 700 millió lejt is, amelyet még Luca László pénzügyminiszter elvett fel kölcsön a pénzügyminiszterium. Ezeket az összes fizetési kötelezettségeket az állam saját bevételeiből eszközölte, anélkül, hogy bármiféle hitelt is vett volna igénybe a Nemzeti Banktól — amint az a múltban szokásos volt.

A legutóbbi három hónapban az állami kiadásokat a takarékosan és a valós helyzetnek

megfelelően folyósították.

Az új állami költségvetés összeállításánál gondot fordítanak a hadsereg, a közoktatás, a közegészségügy, a művészet tényleges szükségleteire, a népjóléti szempontokra és a költségvetést úgy állítják össze, hogy az minden tekintetben megfeleljen a demokratikus szellemnek és az ország összhangja érdekében. Hasonló szempontok szerint irányozzák elő a költségvetés bevételi tételeit is.

Luca László pénzügyminiszter szociális szempontja és elvi álláspontra teljes mértékben érvényesül az új állami költségvetés összeállításánál. Keményen megadóztatják a közteljesítés alól eddig magukat legtöbbször kivonó gazdagokat, tőkéseket, ezzel szemben jelentős könnyítéseket nyújtanak az összes csoportokba tartozó kisjvedelmű állampolgároknak, akiknek adóját a szakmai érdekvédelmi javaslatának figyelembevételével fogják megállapítani.

Egy ötlet — és husszorosára emelkedik a termelés

Látogatás az „Ady” harisnygyárban, ahol a „pontos” harisnyák készülnek

KOLOZSVAR. — Mint amikor gőzmozdony indul, olyan hanggal dolgoznak a gépek. Ütemes, egyhangú dohogás. A gépek mögött felszerelt üvegburák alól vékony szelvények futnak a tüsorok alá. Csattan a gép, dohog egyet: újabb sort kötött. A henger csavarodik, felgömbölyíti a megszőtt harisnyát.

Az „Ady” harisnyagyár szövőtermében vagyunk. Nyolc hatalmas gép ontja magából az árut, hat gép harisnyaszárat sző, kettő pedig „sarkal”. Egy gép egyszerre husz harisnyát készít. Pont-árut.

Két kísérőnk van. Deutsch Tibor igazgató és a mester: Bölöni Dezső.

Deutsch Tibor munkásember. Előbb szövőmestere, később üzemi vezetője volt a gyárnak. A termelés terén elért eredményei, a termelés menetét meggyorsító ötletei és szakadatlan szorgalma természetesen következménye: ma igazgatója a gyárnak.

Egy hosszú gép mellett Bölöni Dezső megáll.

— Látja, — mondja — ez a sarkaló gépin. Néhány hónapja van üzemben. Egyszerre husz harisnyát sarkal. Deutsch Tibor ötlete. Régebben, s a legtöbb harisnyagyárban most is úgy van, a sarkalógép egyszerre csak egy harisnyát tudott megmunkálni. Deutsch Tibor gondolkodott, számolt, majd az egyik nap előszedte egy, a termelésből kivont gépet és kísérleteket folytatott. Az eredmény az — mutatja a gépre a szövőmester. — Huszszorosára emelte a termelést!

Deutsch Tibortól megtudjuk, hogy Bölöni Dezső sem marad el a termelést növelő újítások munkájában.

Gyakorlatba megvalósított ötlete az áru minőségét javította és megkönnyítette a munkások tennivalóját.

A harisnyákat két részben szövik. Az egyik gép a szárat és a lapot, a másik a sarkokat szövi. A sarkok helyét ritkábban kell szövíni, hogy a harisnyát fel lehessen húzni a sarkológép türeire. Ez eddig nehézkesen ment és az apró harisnyaszemek felrakása túlságosan kifárasztotta a munkások kezét.

A kérdés nagy gondot okozott. Nem egy harisnyagyárban megoldották: hatalmas költséggel átrendezték a szövőgépeket, hogy ott a helyen, ahol ritkább szövíni van szükség a sarkok bevarrására, lazítsa a szemeiket. Az „Ady” gyárnak nem állott rendelkezésére az összeg, amit a gé-

pezésére az az összeg, amit a gépek átalakítása igényelt.

Bölöni Dezső addig kísérletezett, amíg néhány lej segítségével átalakította a gépeket. Két apró, egylejes nagyságu alátétet szerelt be a gépek hengereibe. Sikertült. A szemekek a szükséges helyen megírtultak. A szakszervezeti tanács és a gyár is megjutalmazta. Ő csodálkozott ezen...

— Olyan egyszerű volt —

mondja.

Az újításokkal hatalmas arányban fokozták a termelés nagyságát és a harisnyák minőségét.

A gyár munkásai most újabb munkamenetet gyorsító eljárásokon dolgoznak. Valamennyien ki akarják venni részüket nemzetgazdaságunk megerősítéséből s ezen keresztül Népköztársaságunk fejlesztéséből.

Felépült az első hid a Szovjetunió és Románia között

BUKAREST. — Az „Agerpres” jelentése szerint a Szovjetuniót és Romániát is közelről érdeklő, ünnepélyes esemény zajlott le. Most avatták fel azt a nagyszabású új vashidat, amely a Prut folyón keresztül összeköti Galac és Redi illetve a Szovjetunió és Románia között.

A teljesen új hid 16 méter magas, 130 méter hosszú. Teljes anyagát és felszerelését a Resica Művek munkásai gyártották és végezték.

A hid felszerelését és felállítását még a múlt év július 15-én kezdték meg és rekordidő alatt fejezték be.

A Szovjetuniót és Romániát összekötő új vashid ünnepélyes felavatása részleteiről külön is még beszámolunk.

Az új vasúti hid nemcsak a Szovjetunió és Románia között létesít új és kényelmes összeköttetést, még szorosabbra fűzi a két állam között eddig is fennállott politikai, eszmei, gazdasági, kulturális kapcsolatot, de lényegesen megkönnyíti a két ország rövid távú közlekedését is.

Nagymennyiségű élelmiszert és gyógyszert gyűjtött a Vörös kereszt

KOLOZSVAR. — A Vörös kereszt kolozsvári fiókjának nemrégén rendezett a szegények gyűjtését rendezte a szegények felsegítésére. A gyűjtés igen szép eredménnyel zárult. Ezért a Vörös kereszt lapunk utján is molog köszönetet mond azoknak az intézményeknek, amelyek ajándé-

Manista kémszervezetet lepleztek le Szatmár megyében

SZATMARNEMET. — Az állambiztonsági hivatal őrizetbe vette dr. Demian Titu volt manista képviselőt és Penescu Cornel volt ezredes, a vezérkar volt főnöke, aki hugával együtt hamis okiratokkal bujkált a falvakban.

A nyomozás adatai szerint Demian Titu volt egyike a legveszedelmesebb manista szervezőknek, ő vezette és irányította a megye területén felállított demokráciellenes kémszervezetet. Működése közben akarták lopott el és egyes hivatalos személyeket is megkísérelt megvesztegetni. Szoros kapcsolatot tartott fenn külföldi hatalmak ügynökeivel is.

Penescu Cornel ezredes és huga egészen letartóztatásuk pillanatáig szintén Demian Titu kémszervezetében működtek.

Mind a három elfogott manista vezetőnek az ügyben a vizsgáló még folyik.

Szót a „vékás” gazdáknak is

Az új időközi vezetőséggel megváltozott a szellem legnagyobb szakmai szervezetünkben, az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületben is. Míg az egykori vezetők ezt a magyar földművelésnek szánt egyesületet önszervezetként állították és kiváltságos politikai helyzetük megtartására használták fel, addig a mai demokratikus vezetőség, valóban a széles néprétegek szolgálatát és élet-színvonalának emelését tartja szem előtt. Az EMGE mai célja a legszélesebb dolgozó parasztömegek előmenetelét és szakmai képzettségét biztosítani. Ennek érdekében az egykori többszáz holdias birtokok tulajdonosainak helyét a földművelők, kiskgazdák és szakemberek foglalták el az új vezetőségben. Ezek természetüknél fogva is a legszélesebb néprétegek, a kiskgazdák és az új gazdák szakmai nevelését és a közösségi életbe való bevonását tekintik legfőbb feladatuknak. A kasztszellemet a népi szellem váltotta fel. És ez így van jól és helyesen.

Igy van jól és helyesen az is, hogy a leváltott EMGE-vezetőség „nem politizálni” jelszavát a „politizálunk!” jelszó váltotta fel. Hiszen csak a vak nem látta, hogy a leváltott földbirtokosok és cimboráik a nem politikai állás ürügyén magát a népet akarták visszarántani önszervezetük irányításától. A nem politizáló tömegek helyett politizáltak egykor ők s politizálnának tovább is, de persze, nem sok köszönetet lenne abban a valóban dolgozó földművelőknek.

Az EMGE mai vezetősége új szellemben rendezte meg sorra — szerte az országban téli gazdatanfolyamait. A tanfolyamokon azok vesznek részt elsősorban, akiknek a tudására, a szakmai képzettségére legnagyobb szükségük van. Ez a magyarázata annak, hogy a tanfolyamok iránt mindenhol határtalan érdeklődés és lelkesedés mutatkozik. Gazdatársadalmunk megérezte, hogy jövőt épít, új jövőt, amelyben azonos célokért küzdve, az ipari munkássággal és a haladó értelmiséggel a maga könyebb és boldogabb életét találja meg.

Ezt a jövőt, a dolgozó nép boldogabb jövőjét azonban csak akkor szolgálhatják és akkor valósíthatják meg maradéktalanul, ha lent a falusi gazdakörökben is végrehajtják a szükséges nagyvonalú politikát és a régi szellemet az EMGE új szellemével cserélik ki. A közösségi EMGE szervezeteknek, a gazdaköröknek a falu valódi társadalmi összetételét kell tükrözniük. Helye van és helye kell, hogy legyen itt a falusi munkásoknak és a szükséges nagyvonalú politikának is. Le kell számolnia falusi társadalmunknak azzal az előítélettel, hogy csak a módos nagy gazdák lehetnek vezetők. Meg kell szüntetni azt a hangnemet, hogy a „vékás gazda” ne szóljon bele a „holdas gazda” ügyébe. A módos gazdák éppen módjuknál fogva, inkább elláthatják magukat mezőgazdasági gépekkel s általában mindazzal, amire a szakszerűbb földművelés érdekében szükségük van. Ezért kell az EMGE-nek elsősorban a „vékás” gazdák érdekeit szolgálni. S azért is, mert a „vékás gazdák” vannak többségben.

B. A.

Csak az adótarozás kiegyenlítése után törölhető a cég

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium közzétette az adótarozás után törölhető a cég

törölhető, amelyek az állammal szemben fennálló adótarozásukat teljes egészében kiegyenlítették.

A pénzügyi közegek kötelesek a cégtörölést kérő telephelyére kiszállani és hivatalosan megállapítani, hogy a cég kifizette-e közvetett és közvetlen adóban fennálló tartozását? A céget csak a vizsgálat után kiadott hivatalos igazoló irat felmutatása esetén törölheti az illetékes kereskedelmi és iparkamara céghivatala a cégjegyzékből.

Mennyi vágatási díjat kötelesek fizetni a mészárosok?

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium legújabb rendelete értelmében a mészárosok az állatok levágásakor a következő általánosított kötelesek fizetnek: ökrök és bivaly után darabonként 600 lej, tehén és borjú után 500 lej, szopóborjú után 240 lej, sertés 400 lej, malac 40 lej, bárány, borbély és kecske 60 lej, ló 80 lej, szamár és öszvér után 40 lej darabonként.

Adócsalás az italmérés díj kése delmes fizetése

KOLOZSVAR. — A pénzügyigazgatóság a bármely csoportba tartozó szeszitalokat árusítók, valamint a közvetlenül termő szőlők tulajdonosainak tudomására hozza, hogy az adócsalások megtorlásáról szóló törvény rendelkezései értelmében az italmérés díj kése delmes fizetése — függetlenül a terület nagyságától — a közvetlenül termő szőlő utáni adókat az esedékesség időpontjában kell kifizetni. Ennek elmulasztása gazdasági szabotázs-nak minősül.

Március 31-ig jelenthető be az eltítkolt adó

BUKAREST. — A pénzügyminisztérium előterjesztésére a miniszterközi bizottság az eltítkolt adók bejelentésére és befizetésére megszabott és január 31-én lejárt határidőt március 1-ig meghosszabbította.

A rendelet indoklása szerint az adóeltítkolók száma olyan nagy, hogy január 31-ig a legjobb akaratuk mellett sem tehettek eleget bejelentési és fizetési kötelezettségüknek. Számos nagyvállalat kérte a pénzügyminisztériumtól a határidő meghosszabbítását, mert a nagyvállalatoknak sem állott elegendő fizikai idő rendelkezésükre, hogy 10 évre visszamenőleg tüzetesen átvizsgálják üzleti könyveiket, az adóeltítkolást észlelhessék, bejelenthessék és kiszámítsák az utólag fizetendő adóösszeget.

A házadóra a miniszterközi bizottság általánosságban állapított meg. Az 1947 április 1-től augusztus 1-ig terjedő időre az inflációs lej bérértékének 5 százalékában állapították meg az adókulcsot. Az ily módon megállapított ingatlanjövödelmi adó összegét — egy stabil lej egyenlő 3000 inflációs lejjel — külön szerint számítják át.

Tulhaladta az elő- irányzott munkatervet a brassói Schiel-gyár

BRASSÓ. — Új ötletekkel, kisebb találmányokkal és a munka átszervezésével igyekeznek a brassói Schiel vasgyár munkásai a termelés növelését elérni. Az erőfeszítések eredményeképpen december folyamán a gyár termelése már túlhaladta az előirányzott munkatervet.

A gyár dolgozóinak öntudatos munkáját az ország ujjaépítéséért az alább kiragadott néhány adat igen jól jellemzi:

Az öntőde 20 tonnával több acélt, 33 tonnával több öntvényt állított elő. A kovácsosztály a munkatervbevert 30 ezer kiló helyett 33.700 kiló vasat, a fúrósztály 22

ezer furó helyett 23.473 darabot készített el. A mozdonyosztály egy gép megjavítását érte el a kitűzött idő előtt, Sipos Dezső esztergályos, György Károly mester találmányokkal, Neda Tódor mester két kiscselezett gép megjavításával járult hozzá a termelés növeléséhez.

A kemény munka mellett a Schiel-gyár munkásai közel százezer lejt gyűjtöttek összes a görög szabadságharcosok megsegítésére.

A gyár munkásainak a termelésért folytatott eredményes munkatervbevert 30 ezer kiló helyett 33.700 kiló vasat, a fúrósztály 22

Szabotázs!

A sepsiszentgyörgyi textilgyár dolgozói vizsgálatot követelnek a bukaresti igazgatóság ellen

SEPSISZENTGYÖRGY. — Egy-egy nagyobb port vert fel a sepsiszentgyörgyi textilgyár bukaresti vezérigazgatóságának szabotázsakciója. Kétségtelen ugyan, hogy amíg a gyár dolgozói megelégedtek a munkafegyelmet, rohammunkabrigádokat szerveztek és ma már a gyárban hatvan munkás dolgozik két szövöszék helyett három szövöszéken — csak hogy olcsóbban és töbet tudjanak termelni, addig a gyár bukaresti vezérigazgatói — élen dr. Rácz Imrével — nem hajlandók a vámhivatalból kiváltani a szövetgyapotot és a rendelkezésre álló kevés nyersanyagból pedig finom luxusvásznat készíttetnek.

A textilgyár dolgozói érthetetlenül állanak szemben azzal a kénnyel, hogy miért halasztják el a vámhivatalban dr. Rácz Imre vezérigazgató ellen kitűzött tárgyalást és a szabotáló „vezér” miért van még mindig szabadon? Az üzemi bizottság ülésén felvetették azt a kérdést is, hogy miért nem számolják fel a gyár fénylő bukaresti irodáit, ami csak arra

jó, hogy a vezérigazgatók sötét üzemeihez szolgáltatassák a keretet. A sepsiszentgyörgyi textilgyár dolgozói elhatározták, hogy illetékes helyi figyelmét felhívják arra, ami a bukaresti gyárirodák pármázott ajtaja mögött történik és kéri, hogy tegyék vizsgálat tárgyává, ki vagy kik halasztgatják el a szabotáló vezérigazgató elleni eljárás lefolytatását.

Katonai támaszponttá akarják kiépíteni Dániát az angolszász imperialisták

MOSZKVA. — A „Krasznaja Szovjezd” című szovjet lap azt írja, hogy Dániát az angol és amerikai imperialista erők hadműveleti támaszponttá építik ki. Megemlíti a lap, hogy Dániában az utóbbi időben — azokat a repülőtereket, melyeket még a hitleristák rendeztek be és építettek — angol és amerikai szakértők bevonásával még jobban felszerelik és tökéletesítik. A dán légi erőt átszervezik és parancsnoka

az a Blum ezredes, akinek angol és amerikai kapcsolatai jól ismertek. A katonaságot az angolok és amerikaiak szervezték meg annak idején, ők is látták el fegyverekkel és a dán hadseregben az angol katonai szabályzatok és törvények az irányadók. A lap szerint bár még formailag nincs meg a szövetség az angol, amerikai és dán hatóságok között, ez csak azért kétségtelen, mert ez a dán nép legnagyobb ellenszenvét vonná maga után.

„Gengszter voltam a oroszok szolgálatában”

BELGRÁD. — A „Borba” írja: — A Földközi tengerre küldött amerikai és angol csapatok parancsnoka, az elhalt Smegley Butler tábornok, rendkívül érdekes és súlyos leleplező adatokat közlő levelet hagyott hátra. „Harminchárom évig szolgáltam a tengerészgyalogság csapattesténél és a hadnagy rangtól a tábornoki rangig emelkedtem — írja hozzátartozóhoz intézett utolsó levelében a tábornok. — Ezalatt az idő alatt nem voltam más, mint egy a Wall-Street által fizetett, a bankárok szolgálatában álló pónosztevő. Röviden: gengszter voltam a kapitalizmus szolgálatában. Mint a tengerészgyalogság tagja hozzájárultam ahhoz, hogy a mexikói patrólétszámot az amerikai trösztök kaparítsák

meg és a bankárok békében élvezhessék profitjukat. A Wall-Street érdekében hat középamerikai állam leigázásában vettem részt. Ezeknek a gangstertámadásoknak se vége, se hossza...”
Levele további részében részletesen felsorolja azokat az erőszakos tetteket, amelyekben, mint az amerikai hadsereg tisztje, részt venni kényszerült és nyíltan hangoztatja, hogy az amerikai nép vére mindig a trösztök vezéreinek érdekében folyt.
A levél nyilvánosságra kerülése rendkívül kínos botrányt okozott amerikai katonai körökben, ahol most oklót indítottak, hogy Smegley Butler tábornokkal kapcsolatban kimutassák azt, hogy a tábornok elméje megzavarodott.

Miért kimélték

a városi illeték kivetésénél a luxusvillák tulajdonosait?

KOLOZSVAR. — Általános megalégedéssel fogadta Kolozsvár lakossága a tulajdonosok kivetett városi illetékeknek — köztisztviselési és egyéb adóknak — 50 és 60 százalékos leszállítását. Annak ellenére, hogy a város vezetősége igyekezett az illetékek kiszabásánál az igazságosság és egyenlőség elvét érvényesíteni — még mindig igen sok helyen aránytalanul vizs-

lyokba sorolás alapján történt kivétel. Nagyon is érthetőnek tartjuk, hogy a Rákóczi-ut első részét belterületnek, tehát II. osztályúnak nyilvánították; de nem áll fenn ez a Rákóczi-ut felső részére, ahol az ut egyik oldalán még aszfaltozott gyalogjáró sincsen és az itt lakók utcaseprőt is csak minden újév alkalmával látnak. Ezen a területen a felgyült szemetet a lakók

az utcáskokon halmozzák fel, közvilágításról egyáltalán nem is lehet beszélni. Hogy ezt az „osztályozást” megértsük, tudnunk kell azt, hogy ennek az alapjául még az 1940 előtti, az ugynevezett „történelmi” korrupt rendszere által megállapított osztályozás szolgált. Így történt meg az, hogy a mindkét oldalán aszfaltozott Ion Ghica-utca III., míg az aszfaltot soha nem látott Enescu-utca II. osztályúként szerepel az illetékek megállapítása szempontjából.

De ugyanilyen visszasságok és súlyos igazságtalanságok tapasztalhatók az egyes házakra kiszabott illetékek körül is. A Rákóczi-ut 49-es, kétszobás háza, amelyben egy nyugdíjas tanítónő lakik, 23 ezer lejt, míg a mellette lévő, két telken fekvő, emeletes, nyolcszobás luxus villára ugyancsak 23 ezer lejt vetettek ki. A multban ennek volt tulajdonosa Hatieganu Jenő és a jelenlegi pedig a „méltságos” Botskor nyugalmazott táblabíró ur.

Nem egyedül azonban ez az eset, mert a Rákóczi-ut 124 alatti üres telekre épült sárkunyhóban lakó újságkihordó lakására, mint II. osztályú helyre 14 ezer lejt — ezzel szemben a néhány házzal tovább emeletes villával rendelkező Haraclean városi főjegyző házára már csak III. osztályúnak minősítve illetékezték meg. Ha elgondoljuk, hogy Haraclean főjegyző, mint városi alkalmazott csak az illeték 25 százalékát fizeti meg, akkor még kirívóbb ez a nagy ellentét.

Féltette fura az is, hogy a Rákóczi-ut 72 alatt lévő II. emeleti lakás bérilójának a túlzott adóját 2280 lejben, míg egy emelettel lejjebb és a földszinti — ugyanolyan — lakásoknak már csak 514 lejben állapították meg.

Nem óhajtottuk tovább sorolni ezeket a kirívó eseteket, de meg kell állapítanunk, hogy nem lehet a dolgozó kisembereket többszörös illetékek sújtani, csak azért, mert borsorsuk a „belterületnek” nyilvánított területeken lévő, de rossz lakásokba sodorta, — és ugyanakkor a mellette lévő luxusvillák tulajdonosai pedig háborítatlanul élvezzék a „külvárosi” engedményeket.

A város által ezen a területen nyújtott szolgáltatások teljesen egyenlők, tehát igazságtalan a régi „történelmi” előjogokon alapuló osztályozás. Abban az időben, amikor szocializmusról még beszélni is tilos volt, meg lehetett érteni, hogy a luxusvillákban lakó hatieganuk és olvbarátuk kevesebb adóterhet viseltek, mint a sárkunyhóban lakó újságkihordók, — de ma nem.

Reméljük, hogy a város vezetői megfelelő megoldást talál arra, hogy ez a súlyos igazságtalanság helyet a szociális igazságnak megfelelően mielőbb megváltozzék.

Igy módosították a választási törvényt Felülvizsgálják a választási névjegyzékeket

KOLOZSVAR. — A hivatalos lap január 23-i számában tették közzé a választási törvény egyes rendelkezéseit módosító 9/1948. számú törvényt. Fontosabb rendelkezéseit az alábbiakban ismertetjük: A választók korhatárát 21 évről

20 betöltött évre szállították le, míg képviselőnek ezentúl a 23 évet betöltött személyek is választhatók. Köztisztviselők és katonák minden korlátozás nélkül megválaszthatók képviselőnek. Méltatlanok a választójog gyakorlására és a megválaszthatóságra azok, akikről a bírói vagy közigazgatási határozatok vagy egyéb módon megállapítják, hogy antidemokratikus magatartást tanúsítanak vagy kollaboráló tevékenységet fejtenek ki.

A választói névjegyzékek állandó jellegűek. Betűsorban állítják össze a választó családi és utónevének, születési évének, foglalkozásának és lakcímének feltüntetésével. Ezeket a névjegyzékeket minden évben felülvizsgálják éspedig február hónap első tíz napjában. Az idén a törvény megjelenésétől számított 10 napon belül történik a felülvizsgálat. A névjegyzékeket a községi előjáróságok állítják össze és vizsgálják felül. Az összeállított választói névjegyzék másolatát február 11-től február 15-ig kifüggesztik a község háza, városokban a polgármesteri hivatal ajtajára. Felülvizsgálat esetén a pótljegyzéket függesztik ki azokról, akiket utólag vettek fel, vagy akiket mint méltatlanokat töröltek a névjegyzékből. A kifüggesztési idő alatt, valamint ennek lejárta után számított 3 napon belül, bármelyik választó kérelmet nyújthat be a névjegyzékbe való felvétele iránt vagy tiltakozást (contestaciót) jelenthet be a bejegyzések, kimaradások vagy hibák miatt. A beírás kérelmet és tiltakozásokat a járásbírószághoz kell beadni és a felkelt megindozás nélkül még aznap lejártyalják. A határozatok visszavonhatatlanok. Amennyiben a kérelemnek helyet adnak, a választói névjegyzéket helyesbítik, még akkor is, ha különben véglegesek.

A VÁLASZTÁSI IGAZOLVÁNY A választói igazolványt a községi előjáróság (polgármesteri hivatal) állítja ki az igazságügyminisztérium által meghatározott minta szerint és kiképesíti a választóknak. A vizsgálati igazolványokat a választás előtt három nappal, az elvezetett választási igazolványok helyett másolatot állít ki a községi előjáróság. A választók választói lakhelyüket legkésőbb tíz nappal a választás előtt megváltoztathatják. Ezt a fenti határidőn belül be kell jelenteni annak a községi előjáróság-

nak, ahol a névjegyzékben szerepeltek. A lakhelyváltozást a választói névjegyzékben ideiglenesen keresztül vezetik, addig is, míg a rendes évi felülvizsgálat meg nem történik. A változást az érdeklődő választói igazolványban is feljegyzi az a járásbírószághoz, akinek a körzetében a változás történt. A módosító törvény kimondja, hogy jogszerűtlen elveszíti képviselői mandátumát az a képviselő, aki kilepelt, vagy, akit kizártak abból a politikai pártból, amelynek listáján képviselőnek választották. A képviselői mandátum megüresedése esetén a következő pótképviselő kerül be a parlamentbe.

Azok a katonák, akik helyőrségükön kívül találtnak, abban a helységben szavaznak, ahol a választás idején tartózkodnak, az illetékes katonai parancsnokság által látalmazott választói igazolványok alapján.

Az 1948 évben a választói névjegyzéket a törvény megjelenésétől számított 10 napon belül vizsgálják felül. Ebből a célból a kiegészítéseket és a törléseket a közzétételtől számított 5 napon belül végrehajtják és a következő két napon kifüggesztik. A beírás kérelmeket és tiltakozásokat az alatt a két nap alatt, valamint a következő három nap alatt kell beadni a járásbírószághoz.

A fenti rendelkezésekre való tekintettel, felhívjuk mindazoknak a figyelmét, akik valamilyen oknál fogva nem szerepelnek a választási névjegyzékben, hogy a legsürgősebben jelentkezzenek a községi előjáróságnál, mivel az új törvényhozó testület megválasztásában csak azok vehetnek részt, akik a választói névjegyzékbe fel vannak véve. Különösen azok tekintenek meg a választási névjegyzékeket, akik mostanában töltötték be 20-ik életévüket. Az 1948. év őszén összeállított névjegyzékben ugyanis mint legfiatalabbakat azokat vették fel, akik 1948 őszén 21-ik életévüket betöltötték, tehát, akik 1925 október haváig születtek. A módosítás folytán már most választhatnak mindazok, akik 1928 február haváig születtek. Ha a névjegyzéket kifüggesztették és nem szerepelnek benne, a kifüggesztéstől számított 5 napon belül adjunk be kérelmet a járásbírószághoz. Lakhelyváltoztatás esetén is a fentiekben közölték szerint járjunk el.

Megkezdődött 100 halott, Kolozsvár újjáépítése több ezer sebesült!

Uj hidak, utcaburkolatok és munkáslakások építésére készültek el a tervek

KOLOZSVAR. — Kolozsvár városi műszaki hivatala a szükséges átszervezés után az ország újjáépítésére teljes erővel igyekszik bekapcsolódni.

A múlt bűnös mulasztása következtében a téli áradás-áttörés elodort gátat Kolozsvár dolgozó önkéntes munkával, az újjászervezett mérnöki hivatal irányítása alatt, hozták rendbe.

A mérnöki hivatal azonban ezt ideiglenes megoldásnak tekintti s ezért tervet készített egy új beton gát építésére, amit a felsőbb hatóságok jóvá is hagyta. A tervezet szerint az új gát huszmillió leibe kerülne. Elkészítettek egy, a kőgát tervet is, mely ugyan kevesebbe kerül, de tartóssága is kisebb időtartamú. A két terv végrehajtási összege között négyes különbség van, alig három négy millió lej. A vasbetongát elkészítésének akadályát nem annyira a pénzhány, mint a szükséges beépítendő vasanyag hiánya.

Az új gát elkészítéséig is a mérnöki hivatal minden óvatintézkedést megteszt, egy esetleges újabb gátszakadás megakadályozására. A gátorséget megkettőzték és a régiéket újabb, szakemberekkel cserélték ki. Maga a mérnöki hivatal sűrű ellenőrzések során vizsgálja a gát jelenlegi állapotát.

A legújabb történet gátszakadás felelősségének kérdésében a vizsgálat még nem fejeződött be. Az illetékes hatóságok megállapítása szerint a Diófa-utca és a Nyárfasor-utca lakói jogtalanul és engedély nélkül építettek lakóházakat a Malomárók árterületére. Következőknek ezertint semmi alapja nincs, de a város vezetősége, tekintettel az ott lakó szegény kisemberekre, kárpótolni fogja az igazolt veszteségeket.

Uj hidak

A mérnöki hivatal a múlt év decemberétől több, a fasiszták által lerombolt hidat javított ki és adott át a forgalomnak, így a Szamosközi-utcai hidat. Ez a hid fából készült, de vasalappal látatták el. A hid a Bulgária-telep körüli össee a várossal. Az újjáépítés 40 ezer leibe került. Ugyancsak a múlt évben javították ki a Feketeapáló hidját, amely a Nyárfasor- és az Alea Theodor Mihail-utcai közi össee és közvetlenül a Schul-kendőgyár mellett van. A Bem-utcai hidat már ebben az évben javították ki, átépítési munkálatai 3 hétig tartottak. 25.000 leibe került. Az új hid felépítése után a város vezetősége szabályozta a Gyalu felől beözönlő deszkát és fát fuvarozó szekereknek a városi forgalmat olyan formában, hogy azok többé nem a város főterén juttak el a fapiacig, amivel a város utcaburkolatát kímélik a nehéz szekerektől. A Garibaldi-híd javítása az Egyetemi sportpark előtt most van folyamatban és előreláthatólag a jövő héten át is adják a fonalomnak.

Külvárosi gyalogjárók, munkáslakások

A mérnöki hivatal városi újjáépítési tervei között szerepel a belvárosi és külvárosi utcák kijavítása. A belvárosi utcaburkolatainak kijavításához szükséges aszfaltburkolat mennyiség a város rendelkezésére áll. 11 vasúti kocsi burkolóanyag már a város raktárában van. A tavasszal kezdik meg a munkálatokat.

A külvárosi utcáinak kijavítására a mérnöki hivatal a városi időközi biztonságának költségvetési módosítást javasolt. Szükséges 100 vasúti kocsi két és félmillió leibe kerül. A tervezet szerint a Budai Nagy Antal-utca rossz kőköcska burkolatát kicserélik, az onnan kikerülő kövekkel a külvárosi utcáit és gyalogjáróit építik ki. Még az idén a Bezerédi, Máramaros-, Téglás-utca gyalogjáróinak megépítését szeretnék végrehajtani.

A külvárosi kocsikat kijavítását kavicsolással és hengereléssel oldják meg. Elsősorban a Kálvária- és Hegyalatti-utca a Sörgyárig kerül kijavításra.

A Téglás-utcai iskola mögötti területen 30-35 munkáscsalád részére építenek lakást. Ennek előmunkálatai, mint telektervezés, parcellázás, már meg is kezdődtek.

B. A.

Elítélt kézdiszentkeresztii banditák

SEPSISZENTGYÖRGY. — Szilveszterkor miatt kerültek az uzsorabírók elé a kézdiszentkeresztii szövetkezet vezetői, akiknek üzemelt a GESZ ellenőrei leplezték le.

A bíróság Pál Imre üzletvezetőt egy évre, Domokos József pénztárost két és Gáspár Géza hat hónapi börtönrre ítélte.

Elvesztik állampolgárságukat, akik tiltott határátlépést kísérelnek meg

BUKAREST. — A január 20-i 6-1918. számú törvény rendelkezései szerint megvonják a román állampolgárságot azokról a személyektől, akik tiltott vagy csalárd uton távoznak az országból, vagy megkísérik a távozást, valamint akik utazási igazolványuk érvényének lejártja után nem térnek vissza az országba.

Azok a személyek, akik jelenleg az ország határain kívül tartózkodnak érvényes utlevél nélkül, hatvan napon belül visszatérhetnek, vagy utazási igazolványukat a román hatóságokkal látta-moztathatják. Ebben az esetben állampolgárságukat nem vonják meg. Ez a törvény a vagyonelkobozást is kimondja. Ebből a szempontból az eltávozott vagyonának tekintik azokat a javakat is, amelyeket az állampolgárság megvonását kimondó minisztertanácsi napló közzétételétől 12 hónappal leigénült el.

Gyilkos szélvihar tombol Madagaszkár szigetén

PARIZS. — Pusztító szélvihar száguldott keresztül Madagaszkár szigetén. A tomboló vihar a szigeten lévő házak több mint 60 százalékát rombadöntötte és az eddigi jelentések szerint ezidőig százon felülre emelkedett a halálos áldozatok száma. A súlyos sebesültek száma megközelíti az ezret.

A vihar elmúltával azonnal megkezdődtek a mentési munkálatok és külön mentőosztagok igyekeznek a romok aló a még élő áldozatokat kiszabadítani. A tomboló szélvihar lerombolta a sziget telefon- és távíróvezetékét és a közlekedési utakat. A gyökerektől kicsavart fákat tologatják el. Több összedőlt rakéta-épület kigyulladt. A rombolás következtében súlyos zavarok madfak a sziget élelmiszerellátásában is.

Harmincezer lej jutalmat kaptak a mikolai gyilkosok kézrekerítői

NAGYVARAD. — A tartományi rendőrfelügyelőség a mikolai főmeggyilkosok elfogatásában közreműködő csendőrök között 30 ezer lej jutalmat osztott ki.

Ciobanu Ioan törzserőmester, Drugaru Constantin őrsparancsnok, Cula Ioan, Parvu Petre és Arhip Constantin csendőrök részesültek jutalomban. Valamennyien a halmi őrsön teljesítenek szolgálatot.

Megszegték a hollandok az indonéz egyezményt

DZSOBJAKERTA. — Indonéziából jelentik, hogy az Egyesült Nemzetek három kiküldöttjének közvetítésével folytatott holland-indonéz tárgyalások ismét megújultak. A hollandok a mai szombat indonéz köztársaságból békés állapot akarnak csinálni holland irányítás mellett.

Egyébként a holland csapatok újabb támadást indítottak a felszervezett megsértésével az indonéz csapatok ellen.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Álláskeresőknek szavankint 1 lej. Cim a kiadóban és jelítség hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélzés szavankint 6 lej. Szóvoghirdetés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 3 lej. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyilatkozat szavankint 12 lej.

ADÁS-VETEL
ELADÓ konyhasztal, hokerű, szelvény, csillár, réz függönytartó. Parkas bádógos, Kádár-utca 12. 3210
NŐI tavaszi kabát eladó. Parkas-utca 8 szám, kapu alatt jobbra 2. ajtó. Gr.
SIEMENS-AGGREGAT benzínmotor 4 dinamó egy tengelyen, orvosi gépekhez önálló áramfejlesztő, vidéki praxiszban nélkülözhetetlen, sürgősen eladó. Cim a kiadóban. 3285
ELADÓ gyapjuszőnyeg 380 hosszú, 250 széles és egy garnitúra ágynemű. Parkas-utca 7. emelet. Horváth. 3259
200 LITERES vasbordó eladó, Érdeklődni Rapid iroda, Budai Nagy Antal-utca 145. (Pezsán.) 3270
ELADÓ egy új bádógozatlan, duplaajtós lépcsőreklény. Duna-utca 29. F.
SZVETTER-KÖTŐGÉP 4/60 átköltözés miatt eladó. Zsibó. Strada Libertatii 60. Dávid. Cs
EGY „Berkel” mérleg eladó. Pusztás Sándor. Str. Marasesti No. 23. 3300

ELADÓ sürgősen egy fél háló és egy konyhaberendezés. Méhes-utca 80 szám. 3299
ELADÓ egy szép fekete átmeneti férfi kabát, antik ruhásszekrény, háromfiókos komód, két ablakra való csipkefüggöny 4 szárny, 2 drapéria, egy 20 literes vaslábos. Megtekinthető délelőtt. Petőfi-utca 58. 1. ajtó.
ELADÓ pakurafűtéshez ventilátor és villanymotor. Endre király 68. 3298
EGY 6 HP. benzínmotor új állapotban eladó. Tőkés József, Kolozs. Köztársaság-út 83. 7

SINGER karikahajós varrógép eladó. Galamb-utca 20. 6
NAGY Singer sima bőrvarrógép eladó. Árpád-út 53. 9
ELADÓ hálószobák és konyhabutorok. Petőfi-u. 50. emelet balra. 3
ELADÓ csipkefüggöny, paplanselyem, új gyapjupokróc, perzsaszőnyeg. Dózsa-György-u. 3. (Dohányáruda.) 5
INGATLAN-LAKÁS
KERESEK belvárosban vagy annak közelében kisleányom és nevelőnője részére autóra ut szobát konyhaszámlat. Sternberg, Dacia (Radák) utca, Donus-ház. 3279
FIATALEMBER keres különbejárattal üres szobát, fürdőszobahasználattal belvárosban. Csakis szép parkettes szoba érdekel. Cim a kiadóban. 3298
ÜZLETHELYISÉG üresen átadó. Dávid Ferenc-utca 21. Érdeklődni: Házmesternál. 11
KERESKEM lehetőleg központban butorozott kétszobás esetleg konyhás lakást. Költségeket térítem, élelmiszerrrel is. Cimeket „Orvos” jellegre kiadókba kérek. 3197
ELCSERELNEM központi, kétszobás; konyha, fürdőszoba lakószoba, hasonló, nem nagyon messzi lakással. Cimét kiadókba „Csere” jellegre. 1
MAROSVÁSÁRHELYEN és Gyulafehérváron levő 2 szoba-konyhás, kertes házamat elcserelném hasonlóval kolozsvárral. Deák János, Hosszú-utca 30. 3295
AMERIKAI Kalifornia államban levő 10 hold földemet eladnám vagy itteni házzal cserelném. Minden irattal megvan, azonnal átírható. Cim Füzér Antal, Satu-Marc. Str. Negruzu 6. F.

EGY szoba-konyhás kertes lakás-ért belvárosi lakást adok. Cimét „Kertes” jellegre kiadókba. 1
ALLAST KERES
MINDENES bejáróhelyet keresek 2-3 személy mellé. Dónát-ut 12. 3490
ALLAST KAPHAT
SZOPTATÓS dajkát keresek 6 hetes csecsemőhöz azonnalra. Ertekezni Dózsa-utca 14. fogadok d. e. 9-12 között.

KÜLÖNFÉLEK
ELVESZETT a Piata Mihai Viteaz (Széchenyi-térén) egy pénztárca, Felső Samu névre szóló iratokkal. Megtalálók az iratokat adja be a Barzel vasútiállomásra vagy ha az zárva van, dobja be a rendőri levélnyílásán. A pénzt megvárhatja. 327
MENYASSZONYI és koszorúár ruhák, fátolok, koszorúk, szőrmekeppel kiköltöztetés. Dahlia művirágüzletben Horea-ut 35.
ELVESZETT szombaton, január 31-én este negyed 8 és fél 8 között egy ezüstroka boa, az Erzsébet-baloldali gyalogjáróján. Kérjük az aki tud róla, vagy megtalálta, szíveskedjék értesítését, illő jutalom ellenében Erzsébet-út 51 szám alatt leadni.
KERESEK sürgősen bárbe egy precíz műszerész esztergapatot és megvételre egy 0,5 vagy 0,8 HP villanymotort. Dózsa György-u. 24-26, balra 5. ajtó.

BEAC **BEAC**
JELMEZ-BÁL
Hushagyó kedden
Február 10-én a „New York” összes termeiben Népi jelmez-verseny Egyetemi hallgatóknak kedvezmény

CAPITOL mozgószínhöz **Jön!**
Több száz európai mozgó nagy sikere!
Csalogányok a kalitkában
Nucl-Noel óriáshímlője
Főszereplők: **Micholine Francey, René Blancard**
Iskoláknak délelőtti előadások nagy kedvezménnyel!

Figyelem!
Palesziinában eladó két nagy ház hely. Ko az váron fizetni.
PROMTUSZ Iroda
Dózsa György utca 29. 1. emelet.
Telefon 11-51.

Szep és **7** Arcböröt tökéletesen megkezeplő **Kozmetika**
Fotós **7**
Rángós **6**
Dr. Jozsef Szekelyné
Bethlen-utca 18.

SELECT mozgó! **Nagy premier!**
A Ritz festvarek és Andrews nővarekkel
(Argentina nighits)
Argentina a bátor férfiak és a szerelem országa
9 stájer!!!
99 szép lány!!!
999 tétel!!!
Vasárnap délelőtt 11 óra-ór matiné!